

שינויים בכללי המיסוי הקלים על הפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב נסחרות

מאת

אלכס שפירא, עו"ד (רו"ח)

1. כללי

ככלל, הפרשי הצמדה על איגרות-חוב נסחרות משתלמים במועד הפירעון של קרן האיגרות (להלן: "הפדיון"). הפדיון כאמור עשוי להתבצע בתשלום אחד או לשיעורין. מכל מקום, הדיון שלהלן יתייחס לפדיון איגרות-חוב נסחרות המבוצע, הן לגבי מרכיב הקרן והן לגבי מרכיב הפרשי ההצמדה בגין, בתשלום אחד^[1].

עד לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה^[2] וחקיקת-המשנה שנלוותה לו, הוקנה פטור ממס הן להכנסות מהפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב ממשלתיות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב והן להכנסות מהפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב קונצרניות נסחרות כאמור.

במסגרת תיקון 132 לפקודת מס הכנסה בוטל הפטור האמור. במקביל, נקבעו כללי מיסוי חדשים לגבי הפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב נסחרות. לאלה אידרש במאמר זה.

2. הדין עד לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה

2.1 כללי

ביום 4 במאי 2000 הוגש לשר האוצר דו"ח ועדת בן בסט^[3], בגדרו נכללה שורה ארוכה של המלצות לרפורמה מקיפה במערכת המיסוי בישראל. בדו"ח האמור הוצע להחיל את ההמלצות המנויות בו באופן פרוספקטיבי, כך שהכנסות שתיצברנה עד מועד השינוי בכללי המס לא תחויבנה במס בשיעור הגבוה מהשיעור בו היו חייבות ערב השינוי.

זאת, בין היתר, בשל המגבלות הקבועות בחוק להגנה על השקעות הציבור בישראל בנכסים פיננסיים, התשמ"ד-1984^[4].

בעקבות הדו"ח ועל-מנת למנוע העברת כספים מסיבית להשקעות פיננסיות שההוראות שתחוקקנה לא תחולנה עליהם, התקין שר האוצר תקנות (להלן: "תקנות המעבר המקוריות"). באותן תקנות נקבע, כי השקעות פיננסיות שנוצרו לפני 8.5.2000^[5] תמשכנה ליהנות מהקלות המס שהוקנו להן בעבר, בכפוף למספר מגבלות. לעומת זאת, השקעות פיננסיות שתיווצרנה ביום 8.5.2000 ואילך תהיינה זכאיות, בהתאם לתקנות המעבר המקוריות, להקלות המס שהוקנו להן בעבר, רק עד תום שנת-המס 2000. זאת, מתוך כוונה שעד מועד זה תיושמנה ההמלצות בחקיקה. לימים, הותקנו תקנות מעבר חדשות (להלן: "תקנות המעבר הנוספות"), שהאריכו, מספר פעמים, את תקופת הקלות המס לגבי ההשקעות הפיננסיות שנוצרו ביום 8.5.2000 ואילך.

ביום 4.8.2002 פורסם תיקון 132 לפקודת מס הכנסה, המבוסס על המלצות הוועדה הציבורית לרפורמה במס הכנסה^[6]. במסגרת תיקון זה הכפוף, כמוסבר להלן, להוראות תחילה ולהוראות מעבר, בוטל חלק הארי של הוראות החוק שמכוחן הוקנו הקלות המס לאיגרות-החוב הנסחרות, ואילו חלקן האחר של הוראות אלו תוקן. במקביל, נוספו לפקודת מס הכנסה הוראות סעיף 125ג הקובעות כללים חדשים באשר לשיעור המס החל על נישום יחיד בגין הכנסות מריבית ומדמי ניכיון, ובכללן הכנסות כאמור המשתלמות על איגרות-חוב נסחרות^[7].

2.2 מיסוי הכנסות מהפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב

2.2.1 כללי

סעיף 5(א)(3) לחוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילואות, תשט"ז-1956^[8], שבוטל בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, הסמיך את שר האוצר, באישור ועדת-הכספים של הכנסת, לקבוע בצו פטור ממס על הכנסה מריבית^[9] על איגרות-חוב, חוץ מהמס שחבר-בני-אדם חייב לנכותו לפי סעיף 161(א) לפקודת מס הכנסה. מתן הפטור כאמור הותנה בכך ששר-האוצר סבור, כי יש בהוצאת איגרות-החוב עניין של טובת הכלל.

עמ' 86

2.2.2 צו עידוד החיסכון וסעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה

מכוח סעיף 5(א)(3) לחוק עידוד החסכון, הותקן צו עידוד החסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור כללי), התשמ"ח-1988^[10].

סעיף 1 לצו עידוד החיסכון קבע, עד לתיקונו^[11], כי בהוצאת איגרות-חוב - שלהנפקתן ולהצעתן לציבור ניתן אישור לפי סעיף 39 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968^[12] - יש עניין של טובת הכלל, ולפיכך הריבית והפרשי הצמדה המשתלמים עליהן יהיו פטורים מהמס המוטל על הכנסה, חוץ מהמס שחבר-בני-אדם חייב לנכותו לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה. ואילו סעיף 2 לצו עידוד החיסכון קבע, כי שר האוצר או מי שהוא מינהו יודיע לוועדת-הכספים של הכנסת על כל הנפקה שסעיף 1 דלעיל חל עליה, והפטור האמור ממס יחול בתום 14 ימים מיום קבלת ההודעה, אלא אם כן באה, עד למועד זה, דרישה מצד אחד מחברי הוועדה שהפטור ממס יהיה טעון אישור מיוחד שלה.

כללו של דבר: איגרות-החוב הקונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך, שהנפקתן והצעתן לציבור אושרה לפי סעיף 39(א) לחוק ניירות-ערך^[13], נכללו בגדר איגרות-החוב הזכאיות לפטור ממס הקבוע בסעיף 1 לצו עידוד החיסכון.

ביסודו של דבר, קיים קושי פרשני שמקורו בהבדל בין הוראת ההסמכה הקבועה בסעיף 5(א)(3) לחוק עידוד החסכון לבין ההוראה שנקבעה בסעיף 1 לצו עידוד החיסכון. ודוק: על-פי הוראות סעיף 5(א)(3) לחוק עידוד החיסכון, הוסמך שר האוצר, באישור ועדת-הכספים של הכנסת, לקבוע בצו פטור ממס לגבי ריבית ובכללה דמי ניכיון כהגדרתם בסעיף 9(13)ב) לפקודת מס הכנסה שאינם פטורים ממס לפי אותו סעיף. כלומר, שר האוצר לא הוסמך לקבוע פטור ממס לגבי הפרשי הצמדה.

עמ' 87

לעומת זאת, סעיף 1 לצו עידוד החיסכון קבע פטור ממס לגבי ריבית והפרשי הצמדה, אך הוא נעדר קביעה כאמור לגבי דמי ניכיון. דהיינו, מחד-גיסא צמצם צו עידוד החיסכון את הפטור ממס בכך שלא כלל בגדרו הכנסות מדמי ניכיון כהגדרתם בסעיף 9(13)ב) לפקודה, שאינם פטורים ממס לפי אותו סעיף; מאידך-גיסא הרחיב צו עידוד החיסכון את הפטור ממס בכך שהחילו גם על הכנסות מהפרשי הצמדה.

לדעתי, אין לפרש את הוראות צו עידוד החיסכון במנותק מחוק עידוד החיסכון, אלא יש לפרשו באופן המגשים את הוראות אותו חוק. כל תוצאה אחרת לא רק שתהיה פרשנות בלתי-סבירה, אלא תביא לסתירה שאין לקבלה בין חקיקת-המשנה לבין החקיקה הראשית. על-כן, סבורני, כי בהעדר הסמכה מפורשת לעניין זה בחוק עידוד החיסכון, אין לכלול הפרשי הצמדה בגדר הפטור ממס הקבוע בצו עידוד החיסכון.

מה היה אפוא דינם של הפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב? עד לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, קבעו הוראות סעיף 9(13) לפקודה פטור ממס על הכנסות מהפרשי הצמדה שמקורם ב"מילוות מועדפים", ובלבד שאינן הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודה. הפטור האמור חל, בין היתר, על מילוות - ובכללם איגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב - שהריבית המשתלמת עליהם פטורה, כולה או חלקה, ממס.

נקל אפוא להבין, כי הפטור החלקי ממס שניתן, על-פי צו עידוד החיסכון, לריבית שמקורה באיגרות-החוב הקונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, הפך את אותן איגרות-חוב למילוות מועדפים. כתוצאה מכך, הפרשי הצמדה ששולמו על איגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב ונושאות ריבית (ולו בשיעור מינימלי), היו פטורים ממס לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה, ובלבד שמדובר היה בהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה. לעומת זאת, הפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב כאמור, אשר סווגו כהכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה, חויבו במס בשיעור רגיל.

2.2.3 תקנות המעבר

תקנות המעבר המקוריות, שהותקנו, כאמור, בעקבות דו"ח ועדת בן בסט^[14], כללו, בין היתר, את צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור להנפקה והצעה לציבור) (תיקון), התש"ס-2000^[15].

עמ' 88

בצו זה נקבע, בין היתר, כי הפטור ממס הקבוע בצו עידוד החיסכון לא יחול על איגרות-חוב שהוצעו לציבור אחרי יום 7.5.2000^[16]. עם זאת, נקבע, כי הפטור האמור יחול על הפרשי הצמדה^[17] וריבית שייצברו עד תום שנת-המס 2000 על איגרות-חוב שתוצענה לציבור אחרי יום 7.5.2000.

תקנות המעבר הנוספות תיקנו, בין היתר, את התיקון לצו עידוד החיסכון^[18]. תקנות אלו הותקנו ביום 28.12.2000^[19], ביום 1.5.2001^[20], ביום 13.9.2001^[21] וביום 14.7.2002^[22].

בגדרן של התקנות מיום 28.12.2000 הוארכה תקופת הפטור ממס לגבי איגרות-חוב שהוצעו לציבור אחרי יום 7.5.2000, באופן כזה שהפטור האמור יחול על הפרשי הצמדה^[23] וריבית שייצברו על איגרות-החוב כאמור עד ליום 30.4.2001. התקנות מיום 1.5.2001 האריכו את תקופת הפטור כאמור עד ליום 31.8.2001. התקנות מיום

13.9.2001 האריכו את תקופת הפטור עד ליום 30.6.2002 או למועד מוקדם יותר שיקבע שר האוצר, באישור ועדת-הכספים של הכנסת, בצו שיפורסם 14 ימים מראש לפחות. התקנות מיום 14.7.2002 האריכו את תקופת הפטור כאמור עד ליום 31.12.2002 או למועד אחר שייקבע לפי חוק - לפי המוקדם. תחילתן של תקנות אלו נקבעה ליום 1.7.2002.

2.3 מיסוי הכנסות מהפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב ממשלתיות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב

2.3.1 כללי

ככלל, איגרות-החוב הממשלתיות^[24] מהוות מילווה מדינה המונפקים על-פי תקנות מכוח חוק מילווה קצר מועד, התשמ"ד-1984^[25] וחוק מילווה המדינה. תקנות אלו קובעות, בין היתר, הוראות בדבר כללי המיסוי הקלים על המשקיעים באותן איגרות.

ענף 89

קיימים שני סוגים של איגרות-חוב ממשלתיות: איגרות-חוב שקליות (קרי: איגרות-חוב שאינן צמודות) הכוללות מילווה קצר מועד (להלן: "מק"מ"), גילון, גילון חדש ושחר; ואיגרות-חוב צמודות הכוללות איגרות-חוב מסוג גליל (הצמודות למדד המחירים לצרכן) ואיגרות-חוב מסוג גלבוע (הצמודות לשער הדולר של ארה"ב)^[26].

הקלות המס שנקבעו בצו עידוד החיסכון לא חלו על איגרות-החוב הממשלתיות^[27]. עם זאת, לגבי איגרות-החוב הממשלתיות נקבעו הקלות ופטורים ממס בחוק מילווה קצר מועד (לגבי איגרות-החוב מסוג מק"מ) ובחוק מילווה המדינה (לגבי יתרת איגרות-החוב). הואיל ועסקינן במיסוי הפרשי הצמדה, הדיון שלהלן יתייחס לאיגרות-החוב הצמודות, דהיינו 'גליל' ו'גלבוע'.

2.3.2 הקלות המס מכוח חוק מילווה המדינה וסעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה

סעיף 4(2) לחוק מילווה המדינה, שבוטל בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, הסמיך את שר האוצר, באישור ועדת-הכספים של הכנסת, לקבוע בתקנות פטור ממס על הכנסה מריבית^[28] על איגרות-חוב ממשלתיות, חוץ מהמס שיש לנכות ממנה לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה כנוסחו ביום הוצאת סדרת האיגרות כאמור.

מכוח סעיף זה וסעיפי הסמכה נוספים, קבע שר האוצר בתקנות (להלן: "תקנות מילווה המדינה") הקלות מס להכנסות פיננסיות שוטפות המשתלמות, בין היתר, על איגרות-החוב הממשלתיות הצמודות מסוג גלבוע, גליל וכפיר חדש^[29]. זאת, כמפורט להלן.

ענף 90

תקנה 12 לתקנות גלבוע^[30] קבעה, עד לתיקונה^[31], כי ההכנסה מריבית המשתלמת על איגרות-חוב מסוג גלבוע תהיה פטורה מהמס המוטל על הכנסה, חוץ מהמס שיש לנכותו לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה^[32]. תקנה 12 לתקנות גליל^[33] ותקנה 12 לתקנות כפיר חדש^[34] קבעו, עד לתיקונן^[35], כי ההכנסה מריבית המשתלמת על איגרות-חוב מסוג גליל וכפיר חדש תהיה פטורה מהמס המוטל על הכנסה, חוץ מהמס שיש לנכותו לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה כנוסחו ביום הוצאת האיגרות כאמור.

הגבלת שיעור המס המוטל על הריבית המשתלמת על איגרות-החוב כאמור הפכה

אותן ל"מילוות מועדפים" ^[36]. כתוצאה מכך, הפרשי הצמדה ששולמו עליהן היו **פטורים ממס** לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה, ובלבד שמדובר היה בהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה.

2.3.3 תקנות המעבר

- תקנות המעבר המקוריות, שהותקנו, כאמור, בעקבות דו"ח ועדת בן בסט ^[37], כללו, בין היתר, תקנות המשנות את הקלות המס שהוקנו לריבית - וכנגזר מכך, להפרשי הצמדה - המשתלמת על איגרות-החוב הממשלתיות הצמודות ^[38].

על-פי תקנות אלו, הקלות המס הקבועות בתקנות מילווה המדינה לא תחולנה על איגרות-החוב הממשלתיות האמורות שהוצאו אחרי יום 7.5.2000 ^[39]. עם זאת נקבע, כי הקלות המס האמורות תחולנה על הכנסה מריבית שתיצבר עד תום שנת-המס 2000 על איגרות-חוב כאמור שתוצאנה החל ביום 8.5.2000.

עמ' 91

תקנות המעבר הנוספות האריכו את תקופת הקלות המס המוקנות לאיגרות-החוב הממשלתיות הצמודות. תקנות אלו הותקנו ביום 28.12.2000 ^[40], ביום 1.5.2001 ^[41], ביום 13.9.2001 ^[42] וביום 14.7.2002 ^[43]. בגדרן של התקנות מיום 28.12.2000 הווארחה תקופת הקלות המס לגבי איגרות-החוב הממשלתיות כאמור, שהוצאו החל ביום 8.5.2000, באופן כזה שהקלות אלו תחולנה על הכנסה מריבית שתיצבר על איגרות-החוב הללו עד ליום 30.4.2001. התקנות מיום 1.5.2001 האריכו את התקופה האמורה עד ליום 31.8.2001. התקנות מיום 13.9.2001 האריכו את תקופת ההקלות עד ליום 30.6.2002 או למועד מוקדם יותר שיקבע שר האוצר, באישור ועדת-הכספים של הכנסת, בצו שיפורסם 14 ימים מראש לפחות, והתקנות מיום 14.7.2002 האריכו את תקופת הקלות המס כאמור עד ליום 31.12.2002 או למועד אחר שייקבע לפי חוק - לפי המוקדם. תחילתן של תקנות אלו נקבעה ליום 1.7.2002.

3. הדין למן תיקון 132 לפקודת מס הכנסה

3.1 כללי

במסגרת תיקון 132 לפקודת מס הכנסה, בוטלו סעיף 5 לחוק עידוד החיסכון ^[44], סעיף 4(2) לחוק מילווה המדינה ^[45] וסעיף 161(א)(3) לפקודת מס הכנסה.

עמ' 92

בנוסף, תוקנה הגדרת "הפרשי הצמדה" שבסעיף 1 לפקודה. כמו-כן, תוקנו הוראות סעיפים 9(13) ו-161(א)(2) לפקודת מס הכנסה. במקביל, נוספו לפקודה הוראות חלק ה-3 הקובעות כללים חדשים בדבר מיסוי רווחי הון במכירת ניירות-ערך נסחרים ובכללם איגרות-חוב הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

3.2 תיקון הגדרת "הפרשי הצמדה" בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה

3.2.1 כללי

עד לרפורמה של שנת 1975, הפרשי הצמדה התחייבו במס רק אם נחשבו להכנסה

על-פי סעיף 2(1) לפקודה. זאת, לאור סעיף 97(א)(3) לפקודה אשר פטר הפרשי הצמדה ממס רווחי הון.

הוועדה לרפורמה במיסוי הישיר (ועדת בן-שחר)^[46] אשר דנה בנושא, המליצה להשוות את הפרשי הצמדה לריבית הון במישור ההכנסה והן במישור ההוצאה. ואכן, בהתאם להמלצותיה של הוועדה, בוטל סעיף 97(א)(3) לפקודת מס הכנסה והמילים "הפרשי הצמדה" הוספו למקורות ההכנסה המנויים בסעיף 2(4) לפקודה^[47]. כמו-כן, הוספה לסעיף 1 לפקודה הגדרת המונח "הפרשי הצמדה", שכללה כל סכום שנוסף לקרן מילווה - כמשמעותו בחוק הריבית, תשי"ז-1957^[48] - עקב הצמדה לשער המטבע, למדד המחירים לצרכן או למדד אחר, לרבות הפרשי שער^[49].

לימים, תוקנה הגדרת "הפרשי הצמדה"^[50] ובוטלה ההפניה הכלולה בה לחוק הריבית לגבי הגדרת המונח "קרן מילווה". זאת, בשל הקשיים הפרשניים שהתעוררו בעטייה^[51]. במקום הפניה זו נקבע, כי "הפרשי הצמדה" הם אותם הפרשים המתווספים - עקב הצמדה לשער המטבע, למדד המחירים לצרכן או למדד אחר, לרבות הפרשי שער - "לחוב או לסכום תביעה", דהיינו, כל סכום שנוסף עקב הצמדה כאמור בעסקת אשראי ובעסקת מכר שהתמורה בגינה משתלמת לשיעורין.

עמ' 93

3.2.2 תיקון 132 לפקודת מס הכנסה

בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה בוצע תיקון נוסף בהגדרת הפרשי הצמדה, וזאת בתוקף מיום 1.1.2003.

בגדרו של התיקון האמור נקבע, כי לעניין פטור ממס, יראו כהפרשי הצמדה כל סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה לשער המטבע או למדד המחירים לצרכן, לרבות הפרשי שער. וזה נוסחה המתוקן של ההגדרה:

"הפרשי הצמדה" - כל סכום שנוסף לחוב או לסכום תביעה - עקב הצמדה לשער המטבע, למדד המחירים לצרכן או למדד אחר, לרבות הפרשי שער ואולם לענין פטור ממס יראו כהפרשי הצמדה כל סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה לשער המטבע או למדד המחירים לצרכן, לרבות הפרשי שער;

מכאן, שהפרשי הצמדה כוללים, ככלל, כל סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה לשער המטבע, למדד המחירים לצרכן או למדד אחר^[52]. בנוסף, נכללים בהגדרה זו הפרשי שער, כהגדרתם בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה. ואולם, לעניין הפטור ממס, הגדרת הפרשי הצמדה הינה **מצומצמת** יותר באשר היא איננה כוללת סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה למדד אחר.

3.3 תיקון סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה

כאמור, סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה תוקן במסגרת תיקון 132 לפקודת מס הכנסה^[53].

במסגרת תיקון זה נקבע, כי הפטור ממס על הכנסות מהפרשי הצמדה על מילווות מועדפים שאינן הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה יחול עד תום שנת-המס 2002; ואילו החל מיום 1.1.2003, יוקנה הפטור ממס על-פי אותו סעיף להפרשי הצמדה בידי יחיד על "פיקדון בנקאי" או על "תוכנית חיסכון"^[54], שאינם הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודה, למעט הפרשי הצמדה חלקיים כפי שקבע שר האוצר באישור ועדת-הכספים של הכנסת^[55].

אין זאת אלא, כי למן תיקון 132 לפקודת מס הכנסה, **צומצם** היקפו של הפטור ממס על הפרשי הצמדה שבסעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה:

- **ראשית**, צמצום המונח "הפרשי הצמדה" לעניין הפטור ממס^[56] חל, בהעדר הוראה אחרת לסתור, גם על הפטור ממס הקבוע בסעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה. היינו, הפטור ממס לפי סעיף זה, המוקנה ל"הפרשי הצמדה" על תוכנית חיסכון או פיקדון בנקאי, חל, החל מיום 1.1.2003, רק על סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה לשער המטבע או למדד המחירים לצרכן והפרשי שער, אך הוא **לא חל** על סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה למדד אחר.
- **שנית**, בעוד שעובר לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, הפטור ממס על-פי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה ניתן להפרשי הצמדה המשתלמים לא רק על פיקדונות ותוכניות חיסכון אלא גם על איגרות-חוב, ובלבד שמדובר ב"מילוות מועדפים"^[57], הרי שלאחר התיקון האמור והחל מיום 1.1.2003, ניתן הפטור **אך ורק** להפרשי הצמדה המשתלמים על "תכנית חיסכון" ו"פיקדון בנקאי". במקביל, במסגרת אותו תיקון נקבעה שיטת מיסוי מיוחדת לגבי הפרשי הצמדה המשתלמים על איגרות-חוב^[58].
- **שלישית**, הפטור ממס לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה ניתן, עד לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, לכל נישום שהוא ובלבד שהפרשי הצמדה בידיו היוו הכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה. לעומת זאת, למן תיקון 132 לפקודת מס הכנסה והחל מיום 1.1.2003, ניתן הפטור האמור רק **ליחיד**.
- **רביעית**, החל מיום 1.1.2003, הפטור ממס לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה **אינו מוקנה** להפרשי הצמדה חלקיים^[59]. זאת, בניגוד לדין עד לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, אשר נעדר קביעה מפורשת כאמור בעניין זה.

סיכומו של עניין: הפטור ממס לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה, על הכנסות מהפרשי הצמדה על מילוות מועדפים שאינן הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודה, יחול עד תום שנת-המס 2002; ואילו החל מיום 1.1.2003, יוקנה הפטור ממס על-פי אותו סעיף להפרשי הצמדה בידי יחיד על פיקדון בנקאי או על תוכנית חיסכון, שאינם הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודה, למעט הפרשי הצמדה חלקיים. דהיינו, למן תיקון 132 לפקודת מס הכנסה והחל מיום 1.1.2003, הפרשי הצמדה המשתלמים על איגרות חוב הנסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב (הן קונצרניות והן ממשלתיות) - אינם פטורים עוד ממס לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה.

עם זאת, יש לזכור, כי במסגרת תיקון 132 לפקודת מס הכנסה נקבעה שיטת מיסוי מיוחדת לגבי הפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב נסחרות. לשיטה זו אידרש להלן.

3.4 הכללת הפרשי הצמדה בגדר התמורה בפדיון איגרות-חוב נסחרות

3.4.1 כללי

ביסודו של דבר, הכנסות מהפרשי הצמדה הינן פירותיות באופן ובהתאם הן חייבות

במס על-פי הוראות סעיף 2(1) או 2(4) לפקודת מס הכנסה - כנגזר מסיווגן לעניין זה¹
[60]

ברם, לא כך הוא הדין כאשר מדובר בהפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב נסחרות. ודוק: כפי שניזכר להלן, למן תיקון 132 לפקודת מס הכנסה, הפרשי הצמדה מסוג זה מהווים חלק מהתמורה המחושבת במועד הפדיון של האיגרות.

3.4.2 הוספת המונחים "מכירה" ו"תמורה" בסעיף 105א(א) לפקודת מס הכנסה

במסגרת תיקון 132 לפקודת מס הכנסה נוספו לפקודת מס הכנסה הוראות חלק ה3, שכותרתן "הכנסות מיוחדות בשוק ההון"^[61]. הוראות אלו כוללות, בין היתר, את סעיף 105א(א) הקובע הגדרות למספר מונחים ובכללם "מכירה" ו"תמורה".

המונח "מכירה" מוגדר בסעיף 105א(א) לפקודת מס הכנסה כדלהלן:

"מכירה" - כהגדרתה בסעיף 88, לרבות פדיון של יחידה, איגרת חוב, נייר ערך מסחרי או מילווה קצר מועד ולרבות פעולה באיגוד מקרקעין כמשמעותה בחוק מיסוי מקרקעין; (ההדגשה אינה במקור - אי ש').

המונח "תמורה" מוגדר באותו סעיף כדלהלן:

"תמורה" - כהגדרתה בסעיף 88, ובפדיון איגרת חוב או נייר ערך מסחרי, לרבות הפרשי הצמדה" (ההדגשה אינה במקור - אי ש').

עמ' 96

מכאן עולה, כי פדיון איגרות-חוב נסחרות מהווה מכירה, כאשר הפרשי ההצמדה המשתלמים במסגרת הפדיון כאמור מהווים חלק מהתמורה בגינה מחושב רווח ההון. כלומר, למרות שהפרשי הצמדה מהווים, ביסודם, הכנסה פירותית, תשלומם אגב פדיון איגרות-חוב נסחרות הופך אותם לחלק אינטגרלי מהתמורה לצורך חישוב רווח ההון בפדיון.

יושם אל לב, כי הפרשי ההצמדה הנכללים בגדר התמורה כאמור כוללים גם סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה למדד אחר, ולא רק סכום שנוסף לחוב או לתביעה עקב הצמדה לשער המטבע או למדד המחירים לצרכן והפרשי שער. זאת, מהטעם שאין מדובר בהוראה שעניינה ב"פטור ממס" כאמור בהגדרת "הפרשי הצמדה" שבסעיף 1 לפקודת מס הכנסה.^[62] למותר לציין, כי תוצאה זו מותרת פתח לתכנוני מס מגוונים.

3.4.3 תיקון הגדרות המונחים "מכירה" ו"תמורה" בסעיף 6(א) לחוק התיאומים

במקביל להוספת הגדרות המונחים "מכירה" ו"תמורה" בסעיף 105א לפקודת מס הכנסה, תוקנו הגדרות מונחים אלה בסעיף 6(א) לחוק התיאומים.^[63] וכך הן קובעות:

"מכירה" - כהגדרתה בסעיף 105א לפקודה, לרבות חלוקת רווחים על ידי קרן נאמנות ולרבות פדיון וחלוקת רווחים על ידי מנהל קרן מסויגת מהקרן לבעל יחידה, ואשר מקורם בהכנסות שהיו פטורות ממס בידי הקרן; (ההדגשה אינה במקור - אי ש').

"תמורה" - כהגדרתה בסעיף 105א לפקודה, לרבות סכום פדיון ורווחים שחילק מנהל קרן נאמנות, והכל כשהיא מתואמת מהיום שנחשבה כשינוי חיובי או מהיום שבו התקבלו הרווחים, לפי הענין, ועד תום שנת המס שבה בוצעה המכירה; [ההדגשה אינה במקור - א' ש.].

כלומר, פדיון איגרות-חוב נחשב כמכירה גם לענין הוראות סעיף 6 לחוק התיאומים, כאשר הפרשי הצמדה המשתלמים במועד הפדיון כאמור מהווים חלק מהתמורה לצורך חישוב הרווח (או ההפסד) בפדיון.

עמ' 97

3.5 סיכום ביניים

ראינו אפוא, כי למן תיקון 132 לפקודת מס הכנסה, פדיון איגרות-חוב נסחרות מהווה מכירה, כאשר הפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון מהווים חלק מהתמורה לענין חלק ה-3 לפקודת מס הכנסה או סעיף 6 לחוק התיאומים - לפי הענין. עוד ראינו, כי במסגרת התיקון האמור תוקנו הוראות סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה באופן כזה, שהפטור ממס על-פיהן אינו חל עוד על הפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב נסחרות, אלא הוא מוגבל להפרשי הצמדה שמקורם בפיקדונות בנקאיים ותוכניות חיסכון.

פשיטא, שבחישוב החבות במס רווחי הון - בין אם לפי הוראות חלק ה-3 לפקודת מס הכנסה ובין אם לפי הוראות סעיף 6 לחוק התיאומים - כוללת התמורה גם את הפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון האיגרות, ומנגד מחושב סכום אינפלציוני (שאינו חייב במס) המשקף, לכאורה, את הפרשי הצמדה האמורים. 'לכאורה' ציינתי, שכן במקרים בהם איגרות-החוב נרכשו לאחר שצברו הפרשי הצמדה (קרי: לאחר מועד הנפקתן), עלות הרכישה אינה משקפת בהכרח את ערכן המתואם של האיגרות.^[64]

3.6 קושי פרשני לגבי מיסוי הפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב נסחרות שהונפקו לפני 1.1.2004 בידי מי שאינו נישום פרק ב לחוק התיאומים

בראשית הדברים ציינתי, כי תיקון 132 לפקודת מס הכנסה כפוף להוראות תחילה ולהוראות מעבר: ככלל, תחילתו של תיקון 132 לפקודת מס הכנסה הינה ביום 1.1.2003 והוא חל על הכנסה שהופקה או שנצמחה בשנת-המס 2003 ואילך, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בתיקון האמור.^[65] עם זאת, לגבי חלק מההוראות המנויות בתיקון זה נקבעו הוראות תחולה ותחילה^[66] וכן הוראות מעבר^[67].

מהו הדין לגבי ההוראות הרלוונטיות לענייננו? כזכור, המדובר בהוראות סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה (שתוקנו במסגרת 132 לפקודת מס הכנסה) ובהגדרות המונחים "מכירה" ו"תמורה" בסעיף 105א לפקודת מס הכנסה (שנוספו במסגרת תיקון 132) ובסעיף 6 לחוק התיאומים (שתוקנו במסגרת תיקון 132).

תחולת תיקון של הוראות סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה הינה, בהעדר הוראה אחרת לסתור, ביום 1.1.2003, וזאת לגבי הכנסה מהפרשי הצמדה שהופקה או שנצמחה בשנת-המס 2003 ואילך.

עמ' 98

זאת, בהתאם להוראת התחילה הכללית שקבועה בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה^[68]. זוהי גם תחולת ההגדרות "מכירה" ו"תמורה" שבסעיף 105יא לפקודת מס הכנסה ובסעיף 6 לחוק התיאומים.

אלא מאי, יש להידרש להוראת התחילה הקבועה בסעיף 89(ט) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה. וכך קובעת הוראה זו:

"תחילתם של סעיפים 105יב ו-105טו לפקודה, כנוסחם בסעיף 46 לחוק זה, לענין איגרת חוב, נייר ערך מסחרי ומילווה קצר מועד שהונפקו או שהוצאו ביום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) ואילך והם יחולו על מכירה או פדיון של איגרת חוב, נייר ערך מסחרי ומילווה קצר מועד החל ביום האמור."

הוראת תחילה זו אינה עולה בקנה אחד עם הוראת התחילה הכללית הקלה על תיקון סעיף 9 (13) לפקודת מס הכנסה ועל הגדרות המונחים "מכירה" ו"תמורה" שבסעיף 105יא(א) לפקודה. במה דברים אמורים?

החל משנת-המס 2003, בפדיון איגרות-חוב נסחרות שהונפקו או הוצאו לפני 1.1.2004, נחשבים הפרשי הצמדה לחלק מהתמורה בחישוב רווח ההון, וזאת בהתאם להגדרת "תמורה" בסעיף 105יא(א) לפקודת מס הכנסה. לעומת זאת, הוראות סעיף 105יב לפקודת מס הכנסה אינן חלות על הפרשי הצמדה האמורים באשר הם משתלמים על איגרות-חוב שהונפקו או הוצאו לפני 1.1.2004.

אין זאת אלא, כי ההוראה האופרטיבית שבסעיף 105יב לפקודת מס הכנסה אינה חלה, בשל מגבלת התחילה הקבועה בסעיף 89(ט) לתיקון 132, וכנגזר מכך - אין כל משמעות מעשית להכללתם של הפרשי הצמדה בגדר התמורה. ודוק: במקרה זה, תחולת ההוראות הרגילות הקבועות בחלק ה לפקודת מס הכנסה, כמו גם ההגדרות המנויות בסעיף 88 לפקודה, ובכללן הגדרות המונחים "מכירה" ו"תמורה", שאינן כוללות הפרשי הצמדה בפדיון איגרות-חוב^[69].

פועל יוצא מכך, שהפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב כאמור לא ייחשבו לחלק מהתמורה אלא להכנסה פירותית החייבת במס הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(4) לפי הענין, ובכל מקרה אינה פטורה ממס לפי סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה.

ענן 99

יש להניח שמדובר בניסוח לקוי בלבד, שכן לא סביר שהמחוקק התכוון לסכל את מטרת התיקון שבוצע. ואכן, במסגרת הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 141), התשס"ד-2004^[70] הוצע להחליף את סעיף 89(ט) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה בנוסח הבא:

"תחילתם של סעיפים 105יב ו-105טו לפקודה, כנוסחם בסעיף 46 לחוק זה, לענין איגרת חוב, נייר ערך מסחרי ומילווה קצר מועד, ביום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004), והם יחולו על מכירה או פדיון של איגרת חוב, נייר ערך מסחרי ומילווה קצר מועד שהונפקו או שהוצאו ביום ג' באייר התש"ס (8 במאי 2000) ואילך."

דא עקא, שאין סגי בתיקון זה, באשר הבעיה שתיארתי לעיל תיוותר בעינה לגבי הפרשי הצמדה המשתלמים בפדיון איגרות-חוב צמודות שהונפקו לפני 8.5.2000. על-כן, יש לקבוע הוראת תחילה מקבילה לגבי נוסחו המתוקן של סעיף 9(13) לפקודת מס הכנסה, כך שהפרשי הצמדה שמקורם באיגרות-חוב נסחרות שהונפקו לפני יום 8.5.2000 לא ייחשבו לחלק מהתמורה בחישוב רווח ההון (זה המצב המשפטי הנוכחי), אך הם יהיו פטורים ממס הכנסה מכוח סעיף 9(13) לפקודה.

1. הפוונה להפרשי הצמדה המשתלמים על קרן איגרות-החוב ולא על הריבית, שכן הפרשי הצמדה על הריבית מהווים חלק אינטגרלי הימנה. עוד יצוין, כי כאשר מדובר באיגרות-חוב צמודות המונפקות בניכיון, הפרשי הצמדה בהנפקה כזו אינם כוללים את מלוא מרכיב ההצמדה על קרן האיגרות, אלא חלק יחסי ממנו שהוא כיחס שבין מחיר ההנפקה של האיגרות לבין ערך הנקוב. ואילו יתרת הפרשי הצמדה מהווה חלק אינטגרלי מדמי הניכיון. ראה לעניין זה, א' שפירא מיסוי ניירות-ערך ושוק ההון (מהדורה שנייה מורחבת ומעודכנת ליום 31.10.2003) 563 ואילך.
2. חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב-2002, ס"ח 530 (להלן: "תיקון 132 לפקודת מס הכנסה").
3. דו"ח הוועדה הציבורית לרפורמה במס הכנסה (ועדת בן בסט) (תש"ס-2000, הוצאת רונן) (להלן: "דו"ח ועדת בן בסט").
4. ס"ח 178. ראה גם סעיף 15 לחוק מילווה המדינה, תשל"ט-1979, ס"ח 112 (להלן: "חוק מילווה המדינה"), הקובע, כי שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, בכפוף לשני הסייגים הבאים: האחד - לתקנות לפי סעיפים 3 עד 5 לא יהיה תוקף למפרע אם יש בהן כדי לשנות לרעה תנאים שנקבעו בהן; השני - משהותקנו תקנות לפי סעיפים 3 עד 5, או משפורסמה הודעה לפי סעיף 6, לא יהיו נתונים לשינוי לגבי סדרה שכבר הוצאה אם יש בהן כדי לשנות לרעה תנאים שנקבעו בהן.
5. חלק מתקנות המעבר המקוריות התייחסו ליום 5.5.2000 חלף מועד זה.
6. דו"ח הוועדה הציבורית לרפורמה במס הכנסה (תשס"ב-2002, הוצאת רונן) (להלן: "דו"ח הוועדה לרפורמה במס הכנסה").
7. לדיון מקיף בהוראות אלו, ראה שפירא, לעיל הערה 1, בע' 801 ואילך.
8. ס"ח 52 (להלן: "חוק עידוד החיסכון").
9. לעניין זה, "ריבית" כללה גם דמי ניכיון כהגדרתם בסעיף 9(ב1) לפקודת מס הכנסה שאינם פטורים ממס לפי אותו סעיף. לדיון בסעיף 9(ב1) לפקודה, ראה שפירא, לעיל הערה 1, בע' 775.
10. ק"ת 922 (להלן: "צו עידוד החיסכון"). במקור, חוקק צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור כללי), התשמ"ז-1987, ק"ת 1047, שתחולתו הוגבלה עד ליום 31.5.1988. מאוחר יותר, חוקק צו עידוד החיסכון, שתחילתו נקבעה ליום 1.6.1988. לימים, חוקק צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור כללי) (תיקון), התשנ"ג-1993, ק"ת 913, ששינה את שמו של צו עידוד החיסכון לצו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור להנפקה והצעה לציבור), התשמ"ח-1988.
11. להלן פסקה 2.2.3.
12. ס"ח 234 (להלן: "חוק ניירות-ערך"). סעיף 39(א) לחוק ניירות-ערך קובע, כי הנפקה של ניירות-ערך והצעתם לציבור טעונות אישור שר-האוצר או מי שנתמנה לכך על-ידי.
13. הדיון להלן יעסוק באיגרות כאמור, קרי: באיגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בבורסה לניירות-ערך, שהנפקתן והצעתן לציבור אושרה לפי סעיף 39(א) לחוק ניירות-ערך.
14. לעיל הערה 3.
15. ק"ת 566 (להלן: "התיקון לצו עידוד החיסכון").
16. זאת, כך נראה, היות שדו"ח ועדת בן בסט, לעיל הערה 3, פורסם ביום חמישי, 4 במאי 2000.
17. אך ראה לעיל פסקה 2.2.2, שם ציינתי, כי אין להחיל את הפטור ממס הקבוע בצו עידוד החיסכון על הפרשי הצמדה, באשר אלה פטורים ממס מכוח סעיף 9(ב1) לפקודת מס הכנסה.
18. לעיל הערה 15.
19. ראה צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור להנפקה והצעה לציבור) (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התשס"א-2000, ק"ת 214.
20. ראה צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור להנפקה והצעה לציבור) (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 2), התשס"א-2001, ק"ת 760.
21. ראה צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור להנפקה והצעה לציבור) (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 3), התשס"א-2001, ק"ת 1066.
22. ראה צו עידוד החיסכון (פטור ממס הכנסה על איגרות חוב לפי אישור להנפקה והצעה לציבור) (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התשס"ב-2002, ק"ת 968.
23. אך ראה לעיל פסקה 2.2.2, שם ציינתי, כי אין להחיל את הפטור ממס הקבוע בצו עידוד החיסכון על הפרשי הצמדה, באשר אלה פטורים ממס מכוח סעיף 9(ב1) לפקודת מס הכנסה.
24. למעשה, אין מדובר באיגרות-חוב במונח המקובל, שהרי איגרות-החוב הממשלתיות אינן מונפקות על-ידי חברה. עם זאת, מקובל להתייחס אליהם כאל איגרות-חוב.
25. ס"ח 69 (להלן: "חוק מילווה קצר מועד").
26. בשעתו, הונפקו גם איגרות-חוב צמודות למדד מסוג כפיר, כפיר חדש, שגיא וגבע. מאז פקיעתן של איגרות-חוב אלו טרם הונפקו סדרות חדשות של איגרות כאמור.
27. כל זאת למה? סעיף 1 לצו עידוד החיסכון קבע, כי בהוצאת איגרות-חוב - שלהנפקתן ולהצעתן לציבור ניתן אישור לפי סעיף 39 לחוק ניירות-ערך - יש עניין של טובת הכלל, ולפיכך הריבית והפרשי הצמדה המשתלמים עליהן יהיו פטורים ממס הכנסה, חוץ מהמס שחבר-בני-אדם חייב לנכותו לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה. ואילו סעיף 39(א) לחוק ניירות-ערך קובע, כי הנפקה של ניירות-ערך והצעתם לציבור טעונות אישור שר-האוצר או מי שנתמנה לכך על-ידי. סעיף 1 לחוק ניירות-ערך מחרוג ניירות-ערך המונפקים בידי הממשלה מן-המונה "ניירות-ערך", ועל-כן, איגרות-החוב הממשלתיות אינן נכנסות לדי' אמותיה של ההגדרה האמורה, וממילא הנפקתן אינה כרוכה בקבלת אישור לפי סעיף 39 לחוק ניירות-ערך. פועל יוצא מכך, שסעיף 1 לצו עידוד החיסכון לא חל על איגרות-החוב הממשלתיות.
28. לעניין זה, ריבית כללה גם דמי ניכיון כהגדרתם בסעיף 9(ב1) לפקודת מס הכנסה שאינם פטורים ממס לפי אותו סעיף. עם זאת, לכך לא היתה חשיבות רבה בפועל, שכן מרבית איגרות-החוב הממשלתיות (למעט המק"מ) לא הונפקו בניכיון.
29. הקלות מס נוספות נקבעו לגבי איגרות-חוב ממשלתיות מסוג כפיר, שגיא וגבע. ברם, כבר הסברתי, כי מאז פקיעתן של איגרות-חוב אלו טרם הונפקו סדרות חדשות של איגרות כאמור.
30. תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גלבו"), התשמ"א-1981, ק"ת 1271.
31. להלן פסקה 2.3.3.
32. לדעתי, אין לפרש את תקנה 12 לתקנות גלבו כלשונה, אלא יש לפרשה בהתאם להוראות סעיף 4(2) לחוק מילווה המדינה, כך שהכנסה מריבית המשתלמת על איגרות-חוב מסוג גלבו תהיה פטורה מהמס המוטל על הכנסה חוץ מהמס שיש לנכותו לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה כנוסחו ביום הוצאת סדרת האיגרות כאמור.
33. תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גליל"), תש"ס-1980, ק"ת 2281.
34. תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "כפיר חדש"), התשנ"ח-1997, ק"ת 147.
35. להלן פסקה 2.3.3.
36. כמשמעותם בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה.
37. לעיל הערה 3.

38. ראה תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גליל") (תיקון), התש"ס-2000, ק"ת 563; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גלבע") (תיקון), התש"ס-2000, ק"ת 564; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "כפיר חדש") (תיקון), התש"ס-2000, ק"ת 565.
39. זאת, כך נראה, מהטעם שדו"ח ועדת בן בסט, לעיל הערה 3, מורסם ביום חמישי, 4 במאי 2000.
40. ראה תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גליל") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התש"ס-א-2000, ק"ת 215; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גלבע") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התש"ס-א-2000, ק"ת 215; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "כפיר חדש") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התש"ס-א-2000, ק"ת 216.
41. ראה תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "כפיר חדש") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 2), התש"ס-א-2001, ק"ת 760; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גלבע") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 2), התש"ס-א-2001, ק"ת 761; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גליל") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 2), התש"ס-א-2001, ק"ת 762.
42. ראה תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גלבע") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 3), התש"ס-א-2001, ק"ת 1067; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "כפיר חדש") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 3), התש"ס-א-2001, ק"ת 1068; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גליל") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון מס' 3), התש"ס-א-2001, ק"ת 1069.
43. ראה תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "גלבע") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התש"ס-ב-2002, ק"ת 963; תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג "כפיר חדש") (תיקון), התש"ס-2000 (תיקון), התש"ס-ב-2002, ק"ת 964.
44. ראה סעיף 80 לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132) (תיקון), התשס"ג-2002, ס"ח 126 (להלן: "התיקון לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה"). הביטול כאמור נורר עמו את ביטולו של צו עידוד החיסכון שהותקן מכוחו. זאת, בהתאם לסעיף 23 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, ס"ח 302 (להלן: "חוק הפרשנות") לפיו, משבוטל חיקוק, בטלים עמו התקנות והמינויים שנעשו מכוחו.
45. ראה סעיף 80 לתיקון לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, שם. כתוצאה מהביטול האמור, התבטלו גם תקנות מילווה המדינה שהותקנו מכוחו. זאת, בהתאם לסעיף 23 לחוק הפרשנות. למעשה, ניתן לטעון, כי תקנות מילווה המדינה לא בוטלו כאמור, שכן הן הותקנו לא רק מכוח סעיף 2(4) לחוק מילווה המדינה, אלא גם מכוח סעיפי הסמכה נוספים. עם זאת, ספק אם טענה זו אכן תתעורר, וגם אז ספק אם היא תהיה רלוונטית, וזאת לאור הוראות החוק החדשות שנקבעו בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה ואשר מבטלות מכללא את ההוראות הקבועות בתקנות מילווה המדינה.
46. "המלצות לשינוי המס הישיר - דין וחשבון הוועדה לרפורמה במסים" (תשל"ה, המדפיס הממשלתי).
47. במקביל, תוקן סעיף 17(1) לפקודת מס הכנסה.
48. ס"ח 50 (להלן: "חוק הריבית"). המונח "מילווה" מוגדר בסעיף 1 לחוק הריבית כ"כל עסקת אשראי, לרבות נכיון שטר והעברת חוב על פי שטר בדרך אחרת".
49. הגדרה זו נוספה במסגרת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 22), תשל"ה-1975, ס"ח 168 (להלן: תיקון 22 לפקודת מס הכנסה).
50. חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 32), תשל"ח-1978, ס"ח 216.
51. ראה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 29), תשל"ח-1978, ה"ח 162, דברי-הסבר לסעיף 1. כן ראה עמ"ה (י-ם) 37/80 תמיר נ' פ"ש, פד"א 88; ע"א 408/82 מפעלי תנועה לישראל בע"מ נ' פשמ"ג, פד"א יג 281.
52. מהו מדד אחר? נראה, כי מדובר במדד מכל סוג שהוא, לרבות מדד הנהוג בחוף-לארץ, כגון: מדד ה-S&P 500.
53. ראה סעיף 7(2) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה.
54. לדיון במיסוי פיקדונות ותוכניות חיסכון בנקאיים, ראה שפירא, לעיל הערה 1, בע' 677 ואילך.
55. ראה תקנות מס הכנסה (קביעת הפרשי הצמדה חלקיים), התש"ס-ג-2002, ק"ת 525 (להלן: "תקנות קביעת הפרשי הצמדה חלקיים").
56. לעיל פסקה 3.2.2.
57. כהגדרתם בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה.
58. להלן פסקה 3.4 ואילך.
59. כמשמעותם בתקנות קביעת הפרשי הצמדה חלקיים, לעיל הערה 55.
60. לדיון בהבחנה בין הכנסה לפי סעיף 1(1) לפקודת מס הכנסה לבין הכנסה לפי סעיף 4(2) לפקודה, ראה שפירא, לעיל הערה 1, בע' 565 ואילך.
61. ראה סעיף 46 לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, כנוסחו לאחר סעיף 22 לתיקון לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה.
62. לעיל פסקה 3.2.2.
63. ראה סעיף 86(1) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, כנוסחו לאחר סעיף 39 לתיקון לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה. יצוין, כי ההפניות הכלולות בפסקות (2) ו-(3) של סעיף 39 לתיקון לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה הינן שגויות, שכן הן מפנות לפסקות (3) ו-(6) של סעיף 86 לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה, בעוד שהיה עליהן להפנות לפסקות (1)א(3) ו-(1)א(6) של סעיף 86 האמור.
64. ראה בהקשר זה, א' שפירא "ביבוס איגרות-חוב נסחרות" "מיסים" יח/א-59, 67-68, שם הצעתי לתקן בהקדם את הוראות סעיף 3(ח) לפקודת מס הכנסה באופן כזה שהפרשי הצמדה שנצברו על האיגרת לא יהוו עוד חלק מהריבית הצבורה לעניין אותן הוראות.
65. סעיף 89(א) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה.
66. ראה סעיפים 89(ב)-(ג) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה.
67. ראה סעיף 90 לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה.
68. ראה סעיף 89(א) לתיקון 132 לפקודת מס הכנסה.
69. שהרי, אם הגדרות אלו אכן כוללות הפרשי הצמדה כאמור, מדוע ראה המחוקק לנכון לקבוע זאת במפורש במסגרת ההגדרות המקבילות שבסעיף 105 לפקודה?
70. ה"ח הממשלה 586.